

Tekniska nämnden

Charlotta Lif-Sjöcrona
Ekonom
charlotta.lif-sjocrona@ekero.se

**PM Särredovisning Avfallsverksamheten per augusti 2020,
Tekniska nämnden**

Dnr TN20/6

1. Verksamheten i korthet

- Avfallsverksamheten arbetar med utgångspunkt från avfallsföreskriften. Målen beskrivs i den av kommunfullmäktige antagna Avfallsplanen KS14/314, som sträcker sig mellan 2016 och 2023. Inga politiska mål riktas specifikt mot avfallsverksamheten under mandatperioden 2019 t o m 2022.
- Effekterna av miljöstyrning dominerar renhållningens ekonomi och fokus.
- Avfallsverksamheten visar per augusti ett nollresultat. Resultatet för Tekniska nämnden och Avfallsverksamheten visar ett underskott med (-) 2,64 mnkr mot budget för perioden januari t o m augusti.
- Internkontroll för Avfallsverksamheten har genomförts tillsammans med Teknik- och exploateringsenheten. Redovisning av årets internkontroll sker vid årets slut.

2. Verksamhetsuppföljning

Till följd av en skärpt miljöstyrning inom avfallstaxorna har kommunens mindre kärl för hushållsavfall blivit det vanligast förekommande hos kommunens abonnenter. Den totala volymen hushållsavfall är dock oförändrat trots att många abonnenter har bytt till mindre kärl.

Mängden grovavfall som lämnats på Skå återvinningsstation har ökat med 16 %, även om den kostnaden är relativt liten i jämförelse med hushållsavfallet.

Det avfall som lämnas vid så kallade FTI-anläggningar (återvinning av plast, papper/kartong, glas, metall och tidningar) belastar inte kommunens budget. Det kan samtidigt noteras att avfallsvolymer vid kommunens FTI-anläggningar har ökat med 12 % jämfört med motsvarande period föregående år.

Den sammanlagda mängden avfall som genereras i kommunen har alltså ökat jämfört med motsvarande period föregående år.

Coronapandemin kan vara en bidragande orsak till de totalt sett ökade avfallsvolymer. Förpackningar från livsmedel som tidigare lagts i en soptunna på en arbetsplats utanför kommunen slängs nu i kommunens avfallskärl för de som arbetar hemifrån.

Det faktum att kostnaderna för hantering av hushållsavfall är oförändrade samt att kostnaderna för grovavfall ökat något, samtidigt som kommunens intäkter minskat då många abonnenter bytt från större till mindre kärl, leder till ett underskott i avfallsverksamheten.

Förslag till ny avfallstaxa arbetas fram under året med fokus på att reglera 2020 års underskott och nästkommande års indexhöjning.

3. Ekonomi

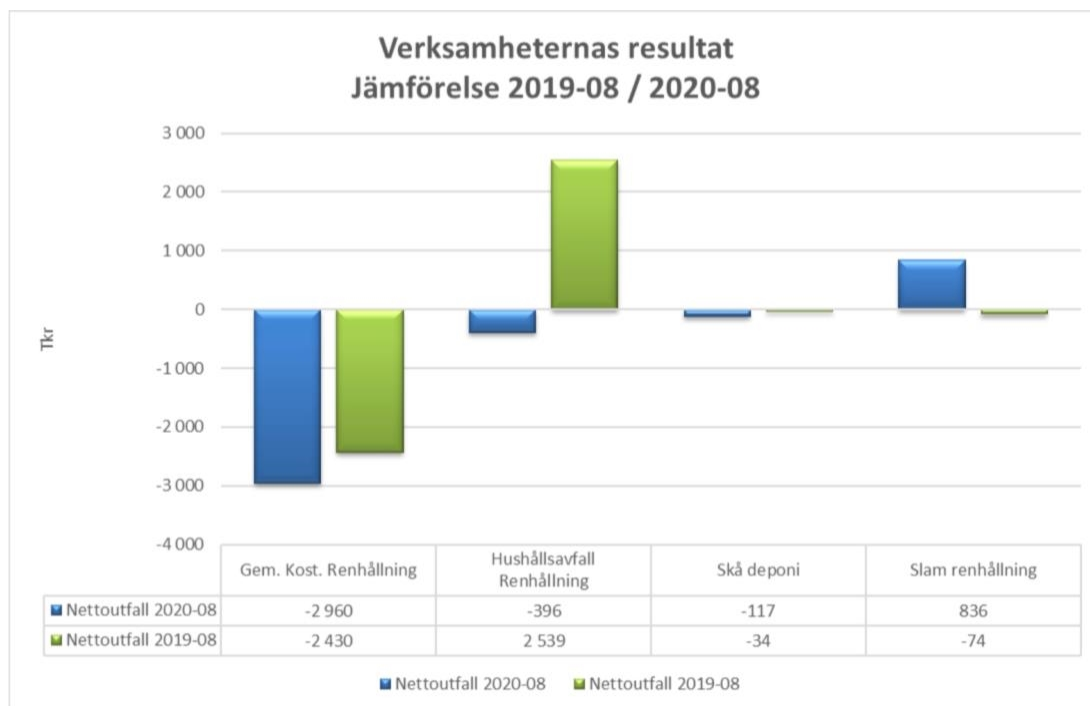
3.1 Utfall perioden januari t o m augusti

Avfallsverksamheten visar per augusti ett nollresultat. Resultatet för Tekniska nämnden och Avfallsverksamheten visar ett underskott med (-) 2,64 mnkr mot budget för perioden januari t o m augusti. Underskottet är en följd av både ökade kostnader och minskade intäkter till följd av en skärpt miljöstyrningen.

3.2 Verksamhetens utfall och resultat

Hushållsavfall och Renhållning har minskade bruttointäkter med (-) 0,8 mnkr jämfört med budget till följd av fler abonnenter har valt mindre avfallskärl. Parallellt belastas verksamheten av ökade bruttokostnader med (-) 3,0 mnkr jämfört med budget, perioden januari t o m augusti.

Avvikelseberor på engångskostnader för inköp, montering och utställning av mindre kärl. Även ökade grov- och matavfallsvolymer betraktas för närvarande som en avvikelse, men detta kan komma att ändras. Ett normalår hade verksamheten *Hushållsavfall och Renhållning* täckt verksamhetens administrativa kostnader. 2020

Reglerings post borttagen från verksamheten *Administration* i diagram

3.3. Prognos utfall och resultat vid året slut

Prognosen för avfallsverksamheten och helåret 2020 visar ett nollresultat¹. Reglerings posten prognosticeras till mellan (-) 5,4 mnkr till (-) 5,7 mnkr jämfört med årsbudget. Osäkerheten är beroende av om fler byter kärstorlek samt på hur stor mängden hushålls- och grovavfall blir resten av året.

Underskottet för avfallsverksamheten kommer vid årsskiftet att balanseras i ny räkning och regleras genom avfallstaxan över en treårsperiod.

4. Riskbedömning

Helårprognosen domineras av effekterna från miljöstyrningen, d.v.s. hur många abonnenter som valt att byta från större till mindre kärl. Exakt hur många abonnenter som kommer att byta kärl och i vilken utsträckning dessa abonnenter väljer att källsortera vet vi först den 31 december.

¹ *Den kommunala avfallsbranschen arbetar med ett självkostnads reglerat avgiftsuttag för sina tjänster. Självkostnadsprincipen påverkar hur redovisningen inom branschen bör hanteras. Enligt självkostnadsprincipen skall ekonomiskt överskott inom taxeekonomin inte betraktas som vinst, utan som en skuld till avgiftskollektivet. Årets överskott respektive underskott regleras mot avfallsverksamhetens balansräkning, därigenom redovisar avfallsverksamheten alltid ett nollresultat.

Brister i uppföljningen av avfallsvolymer skapar osäkerhet i uppbokningar av upplupna kostnader. För att säkerställa ett korrekt resultat krävs avstämningar av avfallsvolymer månatligen. Rutinerna kring denna rutin har förbättrats.

5. Investeringar

Inga investeringar utförs inom ramen för Avfallsverksamheten under år 2020.

6. Framåtblick

Miljöstyrning brukar i normala fall innebära att avfallsvolymer minskar i samband med byte till mindre kärl. Detta har dock inte inträffat i Ekerö kommun. År 2020 har dock varit ett speciellt år där många människor har vistats betydligt mer i sina hem än under ett normalt år vilket genererar mer avfall, både hushållsavfall och källsorterat avfall. FTI har sett en ökning på 12 % jämfört med motsvarande period föregående år.

En möjlig bidragande orsak är att ett antal abonnenter tidigare haft halvfulla större kärl, medan man nu valt ett mindre kärl av kostnadskäl, samtidigt som man inte källsorterar mer än tidigare. Vissa rapporterade iakttagelser från renhållningsverksamheten pekar på detta, men inga säkra slutsatser kan dras ännu.

Miljöstyrning i andra kommuner har gett en volymbesparing på hushållsavfall, detta är dock mätt på andra år. Exakt vad som ligger bakom utfallet av miljöstyrningen på Ekerö kommun är svårt att reda ut med säkerhet i dagsläget. Så som anges ovan kan flera faktorer ha bidragit till utfallet.

Underskottet från 2020 kommer att regleras under kommande treårsperiod. Det innebär höjningar av abonnenternas avgifter, både som en följd av årets underskott men även till följd av avtalsenlig indexreglering av upphandlade samarbetspartners tjänster.

Minskade avfallsvolymer minskar kostnaderna i verksamheten. Ökad service till abonnenterna kan stimulera abonnenternas beteende till att källsortera. Ett projekt med så kallad fastighetsnära insamling (sortering direkt i kärl på fastigheten) bedrivs bland annat av FTI med stöd av Naturvårdsverket. Om en sådan lösning skulle kunna spara pengar åt kommunen beror bland annat på hur kostnaderna fördelas mellan kommunen och FTI för investeringar i kärl samt avfallshantering.